

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВАННЯ, НАВЧАННЯ ТА РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПЕРІОД КАРАНТИНУ ЗА ДОПОМОГОЮ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Ольга СТЯГУНОВА

Організація розвивальної, освітньої та виховної діяльності з дітьми дошкільного віку дозволить зберегти й підвищити рівень досягнень кожного малюка, та покликана допомогти батькам, які перебувають в умовах соціально та фізично обмеженого простору, налагодити систему корисної взаємодії з дитиною. Тож інформація цього розділу стосується не тільки педагогів, а й всіх учасників освітнього процесу, способів та змісту їх взаємодії.

У листах МОНУ від 11.10.2017 № 1/9-546 «Методичні рекомендації щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців» та від 27.09.2010 № 1/9-666 «Про організацію роботи з дітьми п'ятирічного віку» зазначено, що «оперативно обмінюватися інформацією з батьками найзручніше в Інтернеті. У пригоді стануть сторінки сайтів закладів дошкільної освіти, електронне листування, онлайн-спілкування у закритій групі в соціальних мережах тощо» та зазначена важливість «розроблення та запровадження медіа-освіти, створення інформаційних дошкільних програм, зокрема «Електронної пошти для батьків» з питань розвитку дітей п'ятирічного віку». Це все стосується взаємодії з батьками та дає змогу навчити їх проводити час з дитиною з користю.

Нагадуємо, що згідно з частиною другою статті 30 Закону України «Про освіту» заклади освіти, що мають ліцензію на провадження освітньої діяльності, зобов'язані забезпечувати на своїх вебсайтах (у разі їх відсутності – на вебсайтах своїх засновників) відкритий доступ до інформації та документів (освітні програми, що реалізуються в закладі освіти, та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, інша інформація, що оприлюднюється за рішенням закладу освіти або на вимогу законодавства).

В умовах ситуації, що склалася, педагоги ЗДО спілкуються з батьками в умовах онлайн або офлайн. Найпоширенішим способом онлайн-спілкування є соціальні мережі: Viber, Telegram та ін. Доречними наразі є закриті групи в соцмережах, утворені раніше. У разі відсутності є необхідність їх створення. Саме через них педагог має щодня повідомляти батькам нові завдання як для освіти, так і виховання, їхню мету, методи та прийоми виконання, очікуванні результати. Для цього всі педагоги: вихователі, музичні керівники, інструктори з фізичного виховання, учителі-дефектологи та ін. – розробляють план роботи з обов'язковим зазначенням теми дня, опису завдань, методичного супроводу

(стислий опис методів та прийомів донесення інформації до дитини, взаємодії, досягнення результатів), очікуванні результати (тобто кінцевий результат), умови організації діяльності (час, тривалість, кількість повторів тощо), обладнання (за необхідності). Також педагоги надають посилання на бібліотечні та/або електронні ресурси, які батьки можуть використовувати щодня. Бажано надати батькам розклад дня дитини із зазначенням напряму занять та ігор з малюками (відповідає сітці занять в ЗДО). Наголошуємо, що батьки здебільшого не мають педагогічної освіти, але мають багато хатніх справ та роботу в дистанційному форматі, отже інформація повинна бути укладена доступно й не мати великого обсягу.

В умовах дистанційної взаємодії велике значення має контроль за виконанням. Контроль в роботі з дошкільниками не має того значення, як для школи, це не оцінювання – а звіт про виконання, зворотний зв'язок. ***Перед педагогами дошкільної ланки освіти стоїть завдання організувати в умовах карантину систему виховання, навчання та розвитку малюків, позбутися епізодичності***, яка найчастіше використовується батьками. Отже, необхідно продумати умови для звітування про досягнення дітей за темами або окремими завданнями. Можна організувати групові онлайн-флешмоби, марафони, де б діти та й батьки демонстрували процес опанування нових знань й умінь, нові досягнення. Доречними є фотовиставки дитячих робіт, маленькі концерти, сімейні вистави, читання літератури, декламування віршів, ляльковий театр тощо.

У дітей дошкільного віку ще не стійкі соціальні зв'язки, пам'ять більш розвинена короткочасна, тож дитячий садок, друзі в групі швидко забуваються. І повернення до звичайного режиму життя може виявитися новим періодом адаптації до дошкільного віку, з усіма проблемами. Для уникнення цього рекомендуємо періодично проводити для малюків зустрічі в режимі реального часу за допомогою гаджетів. Такі зустрічі доречно проводити 2 рази на тиждень, а саме:

- ✓ з дітьми молодшого та середнього дошкільного віку (у разі згоди батьків) – не більше 10 хвилин;
- ✓ з дітьми старшого дошкільного віку – до 15 хвилин.

Необхідно організувати графік проведення занять у режимі онлайн-конференції. Наприклад: молодший дошкільний вік – понеділок, середа з 10:00, середній дошкільний вік – вівторок, п'ятниця з 10:00, старший дошкільний вік – вівторок, четвер з 10:30.

Найзручнішим для проведення занять у форматі відеоконференцій є Skype або платформа Zoom.

Платформа Zoom – безкоштовний обліковий запис, що дозволяє проводити відеоконференцію тривалістю 40 хвилин. Програма добре підходить для індивідуальних і групових занять, у неї можна заходити як з комп'ютера, так і з

планшета або телефона. До відеоконференції може під'єднатися будь-хто, хто має посилання, або ідентифікатор конференції. Захід можна запланувати заздалегідь, а також зробити повторюване посилання, тобто для постійного заняття в певний час можна зробити одне і те ж посилання для входу.

Зважаючи на матеріальні й технічні можливості родини, рівень завантаженості та відповідальності батьків не всі вихованці однаково активно можуть бути залучені до освітньої діяльності. Тому організація дистанційної освіти потребує індивідуального підходу і до розробки занять, і до умов спілкування з батьками, і до зворотного зв'язку. Це дозволить розкрити творчий потенціал малюків.

Але зауважимо, що в умовах дистанційної освіти дошкільників необхідно дотримуватися вимог Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 № 234 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 квітня 2016 № 563/28693 з метою запобігання проблемам зору та серцево-судинним захворюванням. У розділі XII «Вимоги до розпорядку дня і навчання, організації життєдіяльності, рухової активності дітей» зазначено, що перегляд розважальних телепередач, мультфільмів і діафільмів для дітей дошкільного віку допускається не частіше 1 разу на день. Тривалість перегляду розважальних телевізійних передач не повинна перевищувати 20 хвилин на день для дітей 3-4 років і 30 хвилин – для дітей 5-6 років. Заняття з використанням комп'ютерів дозволяється проводити для дітей старшого дошкільного віку два рази на тиждень (не більше одного разу протягом дня). Безперервна тривалість роботи за комп'ютером не повинна перевищувати 10 хвилин. Після занять із дітьми проводять зорову гімнастику. Для дітей з хронічними захворюваннями; дітей, що часто хворіють; після перенесених захворювань (протягом 2 тижнів); дітей з порушеннями зору – тривалість занять з комп'ютером зменшується до 5-7 хвилин. Для роботи за комп'ютером необхідно забезпечити раціональну організацію робочого місця: меблі повинні відповідати зросту дитини, верхня горизонталь екрана відеомонітора повинна знаходитися на рівні очей, відстань від очей до екрана – не менше 50 см. Заняття з використанням електронних технічних засобів навчання (далі – ТЗН) з дітьми молодшого та середнього дошкільного віку проводяться у разі згоди батьків не більше 10 хвилин. Для дітей старшого дошкільного віку безперервна тривалість занять з використанням ТЗН (інтерактивні дошки, відеопроєктори тощо) не повинна перевищувати 15 хвилин. Усе це слід врахувати, а також донести інформацію до батьків.

Вимоги БКДО, нормативних документів у галузі освіти і дошкільної зокрема, Санітарного регламенту та технічних можливостей кожного педагога вимагає особливого організаційно-методичного супроводу, який вирішує нелегке завдання – спланувати роботу педагогів ЗДО в умовах карантину та

розробити алгоритм їх взаємодії з дітьми та батьками. Організація дистанційної освіти дошкільників складна і технічно і фізично, але ж так необхідна в умовах сьогодення. Саме так педагоги дозволять батькам дотримуватися основного членджу карантину – залишайтеся вдома!

Рекомендуємо керівникам і педагогічним колективам ЗДО керуватися методичними рекомендаціями МОН України щодо організації дистанційного навчання у закладі дошкільної освіти (Лист ОІППО від 08.04.2020 № 346/09.2), які представлено на офіційному сайті <https://mon.gov.ua/ua>, врахувати дану інформацію та використовувати запропоновані інтернет-ресурси.

Інтернет-ресурси для дітей дошкільного віку, їх батьків та вихователів українські пізнавальні сайти

1. Найбільша освітня платформа для дошкільників www.learning.ua/
2. **Вчи.юа** – онлайн-платформа, де діти старшого дошкільного віку та учні початкових класів вивчають математику в інтерактивній формі – <https://vchy.com.ua/>
3. **РОЗУМНИКИ**. Педагогічні ігри – захопливі навчальні програми - <http://rozumniki.info/>
4. «Весела абетка» – <http://abetka.ukrlife.org/> - українські абетки, казки, читанки, скоромовки, загадки, прислів'я.
5. Авторський блог – <http://natalyagurkina.ucoz.ua> – Наталя Гуркіна – казки, загадки, вірші для дітей.
6. «Левко» - <http://levko.info> – дитячий сайт, що пропонує багатий вибір дитячих ігор, лічилок, загадок, віршів, казок, аудіо та відео матеріалів, а також тут можна знайти поради до різноманітних саморобок, розмальовки, найпростіші кулінарні рецепти для малечі, матеріали для дитячих свят.
7. «Соняшник» – <http://sonyashnik.com> - розваги для дітей: книжки, аудіо, відео, ігри.
8. Авторський блог – <http://www.zrobysama.com.ua/> – блог про речі, які можна зробити власноруч: листівки, альбоми, скрапбукінги, декор, вишивки.
9. **Maluk.in.ua** – <http://maluk.in.ua/> – сайт для малят та батьків: розвивальні ігри, творчість.
10. «Казкар» - <http://kazkar.info/> – зібрання найкращих казок з усього світу: англійські, німецькі, французькі, індійські та наші рідні українські казки. Не забули і про великих казкарів: Шарль Перро, брати Грімм, Олександр Пушкін, Леся Українка.
11. «Нашим діткам» – <http://www.nosiki.cv.ua/> – матеріали для раннього розвитку дітей, музичні альбоми дитячих гуртів та виконавців, «мінуси», ноти, музичні сценарії до дитячих свят та ранків, матеріали для розвитку творчих здібностей, кліпи з мультиків (пісеньки), багато книжок, журналів для дітей,

казки від сучасних авторів, загадки та віршики на будь-які теми (також англійською).

12. **Дитячий портал «Пустунчик»** - <https://pustunchik.ua/> – фоно- та відеотека українською мовою. Завдання у вигляді вікторин та тестів.

13. **Музичний сайт для дітей «Музична абетка»** – <http://muzabetka.com.ua> – збірка музичних треків, нотна грамота, музичний словник, методичні рекомендації із музичного виховання, музичні ігри.

14. **Сайт «Baby-sos» «Аудіокнижки українською»** – <http://baby-sos.com> – сайт допоможе Вам і вашим дітям пірнути у світ краси, гри, казки, музики, малювання, фантазії та творчості.

15. **«Країна міркувань»** – <http://www.child-thinking.com.ua> – на сайті розміщено завдання, які розвивають просторове мислення, увагу, пам'ять та логіку.

16. **Український логопедичний сайт Logopedia.com.ua** – <http://www.logopedia.com.ua/> – сайт для батьків та вихователів, які дбають про мовленнєвий розвиток дитини: поради, ігри, вправи.

17. **Канал «Освіта дитини XXI століття»** - <https://www.youtube.com/channel/UCYEA0vxmjI8FynI4QRqf64g> - канал YouTube мультфільмів, розвивальних відео та пісень для дітей різного віку.

18. **Розвивальні мультфільми українською мовою** – <https://cutt.ly/QyrP2E519>
Науково-популярний журнал «Пізнавайка» - <http://www.poznavayka.org/uk/> – сайт присвячений самим різним наукам: хімія, математика, астрономія, зоологія. Є дещо з нетрадиційної науки: уфологія, гіпноз, наукові гіпотези.

20. **«Мамине сонечко»** – <http://www.mamynesonechko.in.ua/> – сайт-зібрання порад та прикладів організації дозвілля дітей: розваги, навчання, рукоділля.

21. **«Абеткаland»** – <http://abetkaland.in.ua/> – структурований сайт із матеріалами по дошкільній освіті: планування, методика, заняття, сюжетно-рольові ігри, гуртки та сценарії ДНЗ.

22. **«Розвиток дитини»** – <https://childdevelop.com.ua/> – підбірка матеріалів для відповідальних батьків та вихователів: виховання та психологія дитини, дошкільне виховання освіти, підготовка до школи, розваги, дипломи, нагороди тощо.

23. **900 презентацій для дошкільників** <http://900igr.net/> – збірка презентацій: колір, форма, їжа, живий та неживий світ, людина, країни тощо.